Oppisopimusopiskelijan oppimisen henkilökohtaistaminen ja oppimismahdollisuudet työpaikalla

- Väitöskirjan on kirjoittanut Olavi Leino
- Se on vuodelta 2011 ja lainattavissa mm. <u>Helmet-palvelusta</u> sekä saatavana maksutta pdf-muodossa <u>Internetistä</u>

Tutkimustehtävä

- Olavi Leino halusi selvittää oppisopimusopiskelijoiden oppimisen henkilökohtaistamista ja oppimismahdollisuuksia työpaikoilla
 - Lisäksi hän kysyi, millainen rooli työpaikkakouluttajalla on oppimisprosessissa
- Edelleen Olavi Leino selvitti seurantatutkimuksen avulla, miten oppimisen henkilökohtaistaminen ja oppimismahdollisuudet työpaikalla muuttuvat opiskelun aikana
 - Lisäksi hän tutki oppisopimusopiskelijoiden ja heidän työpaikkakouluttajiensa taustatekijöiden yhteyttä oppimisen henkilökohtaistamiseen ja oppimismahdollisuuksiin työpaikoilla

Tutkimusjoukko

Tutkimusjoukko

- Pohjois-Karjalan oppisopimuskeskuksen opiskelijoita (n=239), joita seurattiin koko heidän oppisopimuskoulutuksensa ajan
- Työpaikkakouluttajia (n=159)
- Opiskelijat
 - Keskimäärin hyvin koulutettuja
 - Pitkän työkokemuksen omaavia keski-ikäisiä
 - Suurissa yrityksissä työskenteleviä ihmisiä, joita työnantaja halusi kouluttaa lisää
- Työpaikkakouluttajat
 - Hyvin koulutettuja
 - Pitkän työkokemuksen omaavia ammattilaisia, joista kuitenkin vain harva oli käynyt kouluttajakoulutuksen

Tutkimustulokset \1

- Opiskelijat kokivat oppimisensa henkilökohtaistamista opiskelunsa alussa melko paljon
- Kokemus oman oppimisen henkilökohtaistamisesta lisääntyi opiskelun loppua kohti
- Työpaikalla olevien oppimismahdollisuuksien koettiin vähenevän opiskelun loppua kohden
- Opiskelijan motivaatio tutkinnon suorittamiseen oli suurimmillaan opiskelun loppuvaiheessa
- Työpaikkakouluttajat arvioivat sekä opiskelijan oppimisen henkilökohtaistamisen että oppimismahdollisuuksien työpaikoilla vähentyneen koulutuksen aikana
- Työpaikkakouluttajan sosiaalisilla taidoilla ja motivaatiolla oli myönteinen vaikutus opiskelijan oppimismahdollisuuksiin työpaikalla
- Opiskelijan työllisyystilanteella ennen koulutusta sekä yrityksen koolla oli yhteys työpaikalla koettuihin oppimismahdollisuuksiin
 - Pienissä, alle 10 hengen yrityksissä henkilökohtaistamista koettiin enemmän kuin suurissa yrityksissä
 - Työttömänä opiskelunsa aloittaneet kokivat opiskelun alussa henkilökohtaistamista enemmän kuin jo työssä olleet opiskelijat

Tutkimustulokset \2

Haasteita:

- On haaste saada pienet yritykset ja nuoret oppisopimukseen
- Työpaikkakouluttajien aktiivinen osallistumisensa kouluttajakoulutukseen olisi tärkeää, jotta opiskelijan oppimismahdollisuudet työpaikalla olisivat entistä parempia
- Opiskelijan oppimiseen liittyvien erityistarpeiden kartoittaminen hyödyttäisi paitsi opiskelijan tietopuolisen opetuksen järjestämistä myös työpaikoilla tapahtuvaa oppimisen ohjaamista
- Oppimiseen ja ohjaukseen liittyvien yksilöllisten toimintamallien kehittäminen on suuri haaste sekä työpaikoille että koulutuksen järjestäjille

Sakari Castrén

5

Miten voin hyödyntää väitöskirjan tietoja omassa työssäni \1?

- Yhtenä työtehtävänä oppisopimusopiskelijoiden ohjaaminen koulutusprosessin läpi
 - Suurin osa oppimisesta tapahtuu työtehtävien yhteydessä työpaikalla
- Henkilökohtaistamisen yhteydessä käydään läpi tutkinnonosia ja ammattitaitovaatimuksia.
 - Työpaikkaohjaajan roolin tulee näkyä heti alusta asti vahvasti
- Väitöskirjan mukaan oppisopimusopiskelijoiden oppimiskokemukseen vaikuttavia tekijöitä on paljon, mm.:
 - Työpaikkaohjaajan ohjaustaidot
 - Erilaiset psykososiaaliset tekijät (itsetunto, motivaatio)
 - Ikä
 - Työkokemus
 - Peruskoulutus ja aikaisempi koulutus
 - Oppisopimusopiskelijan sekä ohjaajan sosiaaliset taidot

Miten voin hyödyntää väitöskirjan tietoja omassa työssäni \2?

- Onko oppisopimusopiskelija osallinen työtehtävien suunnittelussa? Pääseekö hän vaikuttamaan siihen, mitä työtä hän tekee ja millä tavalla? Osoitetaanko hänelle vain tietyt tehtävät neuvottelematta mitenkään?
 - Tarvitaan sekä opiskelijan että ohjaajan panosta niin opiskelujen kuin sitä tukevien työtehtävien suunnittelussa
- Kuinka mm. mielenterveyskuntoutujat otetaan huomioon oppisopimuskoulutuksen henkilökohtaistamisen yhteydessä?